

Palkanlaskenta

Kimpparenki -hanke, ProAgria Etelä-Pohjanmaa ry

Palkanlaskenta on paljon muutakin, kuin laskea työntekijän työtunnit ja kertoa se tuntipalkalla. Palkansaaja viettää esim. lomia, joihin liittyen täytyy laskea lomaan liittyvä palkka ja lomaltapaluuraha. Myös sairastumisia voi tulla, jolloin täytyy laskea sairausajan palkka. Erilaisia lisiä saattaa kertyä esim. sunnuntaitöistä, ylitöistä ja yötoista. Näihin kaikkiin liittyen laskentaperusteet löytyy joko noudatettavasta työehtosopimuksesta tai laeista. Ensisijaisesti noudatetaan TES:n ohjeita ja jos sieltä ei löydy tarvittavaa tietoa, luetaan lakeja. Palkanlaskennan turvaksi on hyvä kuulua esim. Maaseudun työnantajaliittoon, josta saa tarpeen tullen ohjeita ja apua haastavammissa palkanlaskentakuvioissa.

Palkanlaskennan suorittaminen

Palkanlaskentaohjelmia on monenlaisia. Maatalouskirjanpitoihin erikoistuneissa ohjelmissa on yleensä myös palkanlaskentaan liittyvä ominaisuus tai vähintään lisämaksusta sellainen saatavissa. Netin syövereistä löytyy myös joitain ilmaisversioita palkanlaskentaan. Palkka.fi on kätevä ja ilmainen, Verohallinnon, työeläkeyhtiöiden ja Työttömyysvakuutusrahaston ylläpitämä, sähköinen palkanlaskenta-palvelu, jossa tulee samalla tehdyksi kaikki lakisäätteiset ilmoitukset. Myös perus excelillä onnistuu luoda laskentataulukko palkanlaskentaa varten. Käsien laskeminenkin on toki mahdollista.

Ohjelmien avulla laskeminen on yleensä helpompaa, kun moni asia tulee palkanlaskentatietojen syöttämisen jälkeen automaattisesti. Mm. palkkalaskelmien tulostaminen ja oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen on yleensä helppoa sen jälkeen, kun palkanlaskentaa varten tehdyt tunti- ym. kirjaukset on ensin tehty.

Palkanlaskentaa helpottaa täsmälliset ja selkeät työajan kirjaukset. Kirjaukset voi tehdä joko perinteisesti paperille tai asiaan soveltuvaan ohjelmaan/sovellukseen. Työntekijä itse tekee työajan kirjaukset ja toimittaa tiedot työnantajalle tai palkanlaskijalle.

Palkanlaskennan ulkoistaminen

Varteenotettava vaihtoehto on myös ulkoistaa palkanlaskenta jollekin tilitoimistolle. Tällöin on tärkeää, että kaikki palkkaan liittyvät lähtötiedot ilmoitetaan mahdollisimman tarkasti. Sekä palkansaajaan liittyvät tiedot, että palkanlaskentaan liittyvät tiedot. Palkanlaskennan ulkoistaminen toki maksaa, mutta jos itse ei ole perillä palkanlaskennasta, kannattaa ulkoistaminen ehdottomasti. Palkanlaskennan ulkoistaminen vapauttaa tunteja muuhun, itselle tuottavampaan toimintaan.

Tilitoimiston kanssa sovitaan palkanlaskentapalvelusta, mitä asioita palkanlaskentapalveluun kuuluu. Palvelun laskutus määräytyy yleensä palkanlaskentaan kuluvan ajan perusteella. Järkevintä on varmasti ulkoistaa koko ”paketti”, jossa tilitoimisto hoitaa palkanlaskennan ja kaikki palkkoihin liittyvät ilmoitukset. Mahdollista on myös se, että tilitoimisto laittaa palkat ja niihin liittyvät sivukulut maksuunkin. Tällöin yleensä täytyy tehdä pankin kanssa sopimus tällaisesta palvelusta.

Palkan maksaminen ja ilmoitukset

Palkanlaskennan lisäksi palkka pitää maksaa sovittuna ajankohtana. Palkkoihin liittyvät ilmoitukset täytyy tehdä ajallaan. Näitä ilmoituksia ovat mm. tyel-ilmoitukset eläkelaitokselle, oma-aloitteisten verojen ilmoitukset verottajalle, Työttömyysvakuutusrahastolle ja tapaturmavakuutusyhtiölle ilmoitus maksetuista palkoista sekä vuosi-ilmoitukset verottajalle koko vuonna maksetuista suorituksista.

v. 2019 alusta voimaan tuleva tulorekisteri helpottaa ilmoitusten tekoa, kun enää ei tarvitse tehdä moneen eri paikkaan palkkoihin liittyviä ilmoituksia.

Palkanlaskenta on tärkeää tehdä oikein

Palkansaajan ja työnantajan väliseen luottamukseen kuuluu oikein lasketut ja ajallaan maksetut palkat. Työehtosopimusta täytyy noudattaa eikä ole järkevää lähteä sooloilemaan. Työsopimuksessa määritellään palkkaan liittyvät tärkeimmät asiat, kuten palkan määräytyminen ja se on syytä aina tehdä kirjallisesti. Nämä sopimukset kun pitää mielessä työsuhteen aikana ja noudattaa niitä, niin tulee hoidetuksi lakisääteiset velvollisuudet, eikä mahdollisissa tarkastuksissa tule sanomista.